

Claus Rønlevs bibliotek

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Digitaliseret efter aftale med Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. PDF-filen er kun til ikke kommercielt brug.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine mange tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER,

FEMTE RÆKKE,

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

HOLGER FR. RØRDAM,

DR. PHIL., SOGNEPRÆST.

TREDIE BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS UNIV. BOGHANDLER G. E. C. GAD.

H. H. THIELES BOGTRYKKERI.

1905—1907.

Optegnelser af Niels Giessing Wolf,

Missionær i Grønland.

Meddelt af Fru Sofie Bruun.

Niels Giessing Wolf, der var født 1779, blev 1796 Student fra Vordingborg Skole og tog i Jan. 1803 theologisk Embedsexamen. Den 16. Dec. 1803 blev han udnævnt til Missionær i Grønland (ved Kolonierne Holsteinborg og Sukkertoppen og i Efteraaret 1807 tillige ved Godthaab, hvor han tog Bolig). Efter at have aflagt den homiletiske Prøve med „Laud. et quidem egregie“ blev han 6. April 1804 ordineret, hvorpaa han begav sig paa Rejsen til sin fjerne Virkekreds. Han var forlovet, og det var hans Mening først at holde Bryllup, naar han havde været de reglementerede 6 Aar i Grønland og kom tilbage til Fædrelandet. Men Følelsen af Ensomheden deroppe og Længslen efter hans Forlovede blev saa stærk, at han skrev og bad hende komme op til ham, og hun, som kun var 18 Aar gammel, rejste da ganske alene til Grønland. De holdt nu Bryllup den 6. August 1806 og levede nogle Aar der oppe under store Savn, da der saa godt som ingen Tilførsel kunde faaes paa Grund af den dansk-engelske Krig. Da to Børn, som fødtes i Grønland, vare meget sygelige, turde de ikke lade dem blive i det vanskelige Klima, udsatte for mangelfuld Ernæring, og den unge Kone rejste derfor hjem med dem. Hun var eneste Kvinde paa Skibet og gik gruelig meget igennem, før hun efter godt $\frac{1}{2}$ Aars Forløb naaede Danmark. Nedenstaaende Dagbog er, som det ses, skreven som Indberetning til Missionskollegiet, men findes dog i Wolfs Datterdatters, Fru Sofie Bruuns, Besiddelse. Enkelte fra den hentede Notitser ere benyttede i en Levned-

skildring af N. G. Wolf, som findes i Selmers „Nekrologiske Samlinger“ I, 375 ff. Men den fortjener dog vistnok at offentliggøres, ikke blot fordi Spørgsmaalet, om hvad der kan gøres for Grønland, for Tiden er aktuelt, men ogsaa fordi Dagbogen i sig selv ikke er uden Interesse; bl. a. giver den et levende Billede af de trange Kaar, under hvilke en trofast og pligtopfyldende Missionær i Grønland maatte virke i Begyndelsen af forrige Aarhundrede.

Skønt Wolfs øvrige Levned og Virksomhed ikke her skal skildres — han døde 1848 som titulær Professor og forhenværende Sognepræst ved Helligaands Kirke i Kjøbenhavn — kan det dog berøres, at han, ogsaa efter at være kommen hjem, bevarede Kjærligheden til Grønlænderne og paa flere Maader søgte at virke til deres Vel, og navnlig til Missionens Fremgang, hvorom bl. a. kan henvises til hans Afhandling „Om de nærværende Hindringer for det grønlandske Missionsvæsens Fremme og Forslag til at afværge dem“¹⁾. — Som en Mærkelighed kan det ogsaa berøres, at N. F. S. Grundtvig to Gange blev Wolfs Eftermand, først i Præstø (1821) og senere ved Vartov Kirke (1839). *Red.*

Dagbog

fra 1ste Julii 1809 til 25nde Augusti 1811,
holden af N. G. Wolf, Missionair.

1809.

Julii.

2. Prædikede ieg for den danske Menighed samt for Mandskabet fra Skibene Jupiter og Sælhunden over Dagens Evangelium²⁾.

¹⁾ Trykt i »Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemode« II, 530—52.

²⁾ Af de hyppig tilbageværende Notitser om afholdt Prædiken og Catechisation har jeg udeladt de fleste, da de virker trættende. Sædvanlig prædikedes der hver anden Søndag for den Danske og hver anden for den grønlandske Menighed. Ligeledes har jeg nogle Steder undladt at tage med, hvor der blot nævnes en udført Embedsforretning. Den gamle Retskrivning er bevaret.

6. Kom nogle grønlandske Familier hiem, som allerede havde været en Tid paa Reenjagt. — Jeg gjorde alt for at overtale dem til at blive ved Colonien, eller i det mindste at vælge sig et fast Sted i Fiorden for at drive Sælfangsten, som i denne ellers saare uroelige Sommer er særdeles fordeelig. Men jeg udrettede — intet, som det da i dette Tilfælde endnu stedse har gaaet mig. — Grønlænderne maatte i sidste Vinter i en rum Tid hungre, fordi de hendrev den bedste Fangetid med unyttig Fieldvandring efter Reensdyrene, og dog have disse taabelige Mennesker endnu ikke lært af Skade at blive kloge. — De vide, at der under nærværende knappe Proviantforsyning og uhyre Priser ingen Understøttelse kan ventes fra den kongelige grønlandske Handels Side. Jeg har i det mindste, efter Hr. Inspecteur Myhlenphorts Anmodning, sagt dem det. Men det hjælper altsammen intet. Grønlænderen haaber stedse det bedste. Han haaber endnu, hvor enhver anden maaskee ville fortvivle. Jeg tør frit paastaae, — og enhver, der af nogle Aars Erfaring kiender Grønland og veed hvad dets Hav producerer, vil give mig Ret — at Hungersnød aldrig kunde finde Sted iblandt Grønlænderne, naar de vilde anvende Sommeren til at fange og tørre en Deel af den uhyre Mængde Hellefisk, Cabliau og Sælhunde, som paa denne Tid — jeg kunde sige — tilbyde sig ved deres Kyster. — Mit Hierte bløder, naar jeg — og det har i min Tid truffet hver Vinter — hører de stakkets hiælpeløse Børn at skrige efter Mad; eller seer dem graadigen fortære gamle Stumper Skind. Det er ved saadanne Leiligheder tungt ikke at kunne hielpe. De smaa Uskyldige ynker jeg. Men om de Voxne, som haanligen forkaste et godt og velmeent Raad, fortiene Medynk, bliver stedse et Spørgsmaal.

7. Da de hiemkomne Grønlændere paa ingen Maade havde Taalmodighed til at blive længere her, har ieg i Dag catechiseret med deres Børn. De havde, som er noget sædvanligt om Sommeren, gaaet en jammerlig Krebsgang i Kundskaber. Og det er ikke at undres over. Cateche-

terne ere, hvad Reenjagterne angaaer, ligesaa kloge som deres Landsmænd. Ungdommens Underviisning henhører blandt deres pia desideria. Til den, tænke de, bliver der stedse Tid. Dog maa jeg undtage Povel Andersen, som i dette Fald tænker fornuftigere. Maaskee dog har Alderdom og Svaghed, der nu gjør ham det umueligt at taale Strabadserne ved Jagten, lært ham denne Fornuft. Saare ønskeligt var det i øvrigt vist nok, hvis Catecheterne overhovedet stode paa en anden Fod end nu. Naar undtages de faa Kostnydende, ere unægteligen de andres Vilkaar saa usle, at man kun kan fordre lidet af dem. Erfaring har lært mig, at man, ved den ubetydeligste Iretsættelse til en af Udstædernes Catecheter, risquerer, at han øieblikkeligen forlanger sin Afsked. Ikke Fordelen, men den Ære, de fleste sætte i, som Catecheter at have et vist omen et nomen blandt deres Landsmænd, gjør, at man for saa ringe en Løn kan faae Lærere, der ofte, betragtede som Grønlændere, fortiene — hvad deres Kundskaber angaae — Beundring. Maaskee dog Missions-Cassen engang kan blive saa velhavende, at enhver Catechet i det mindste kunde faae 16^{Rdl.} aarlig Løn og en halv Portion Kost. Dette vilde gjøre, at Missionairerne fik mere Haand i Hanke med Catecheterne, og under enhver veltænkende og driftig Missionair ville Missionsvæsenet paa denne Maade meget fremmes. Nu ere, desværre! Udsigterne højst sørgelige. Thi Missionariaterne ere alt for vidtløftige til at Missionæren kan, saa ofte han burde, besøge Udstæderne. Befordringen er kostbar, og Proviantpriserne uhyre. Af en tilstrækkeligen lønnet Catechet kunde Missionæren have stor Lettelse, da han af ham var berettiget til at fordre meget.

11. Da et Fartøi fra Colonien i Dag afgik til Kaniorsoit og Pissiksarbik i Baals Revier, fulgte jeg med, i den Tanke at jeg paa disse Grønlænderes Sommerpladse skulde træffe i det mindste de fleste af dem samlede. Men de vare alle vandrede høit til Fields paa Reensdyr-Drab. Teltene stode der, og med Ærgrelse fandt jeg, at deres tørrede

Kiød og Fisk, deres Spækposer og andet mere var op-raadnet og halv fortæret af Ræve, Ravne og Maddiker. Saa ligegyldigen og taabeligen handle disse Daarer.

15. Kom jeg hiem fra Pissiksarbik.

22. Om Morgenen forlod Skibet Jupiter vor Havn. Den sørgeligste Nødvendighed tvang mig til at betro min hele Rigdom, min eneste Glæde, min trofaste Hustrue og mine to Umyndige, til det under nærværende Krigsuroeligheder saa farlige og usikre Hav. Bringer nogensinde i mit Liv en anden Dag mig saa megen Fryd, som denne Dag har bragt mig Smerte, maa jeg i en høi Grad blive lykkelig.

27. Lod en syg Grønlænder i Pissiksarbik mig kalde.

29. Kom jeg hiem fra Pissiksarbik. Næsten alle Grønlænderne ere heftigen angrebne af en smitsom og dødelig Snue. Dog ere endnu af Menigheden ved Godthaab ingen døde. Af Brødremenighedens Grønlændere derimod, som om Sommeren opholde sig i Nepisæt-Sundet, ere allerede nogle hensovede. Selv har jeg med vore 2de smaa Børn overstaet denne farlige Sygdom.

Augusti.

4. Modtog jeg med Expresser Efterretning fra Catechet-Formand Jacob Berthelsen ved Holsteinsborg. Sygdommen er der standset; men 9 Mennesker ere blevne Offer for den. Blandt disse vare 2de unge, kraftfulde Mænd, begge Fædre til Umyndige og Spæde. Den ene af dem, Job, blev ved Uforsigtighed sin egen Morder. Allerede var han i Bedring; men da en stærk Sveed generede ham, brugte han Grønlændernes gamle Skik: han gik halv nøgen uden for Teltet i en kold og taaget Nat. Faa Øieblikke efter dræbte Stinget ham. Paa denne Maade omkomme aarligen flere Grønlændere. Ofte har ieg i mine Samtaler med Grønlænderne og i mine Prædikener, hvor Leilighed gaves, saa tydeligen, som det stod i min ringe Ævne, af den specielle Pligt lære viist dem, hvad Pligter de skyldte deres

eget Legeme, og hvor uforsvarligen de handle, naar de — som saa mange Exempler stadfæste — forsættligen, om ieg maa sige saa, løbe Døden i Armene. Alt saadant hører Grønlænderen paa med gabende Beundring og tilsyneladende Opmærksomhed — »Udlome, okallukkavit«, siger han, »okanzesit irsutigákka sekkimerallugit«, — (da du i Dag prædikede, frydede jeg mig over din Tale og ønskede, at den aldrig maatte faae Ende). Men jeg indestaaer for, at Dagen næppe er endt, før enhver af de nyttige Formaninger, han hørte, er glemt. Ond er Grønlænderen ikke, men han har — som flere ucultiverede Nationer — den Fordom, at hans Nation er den klogeste. Og nu prædike, nu formane hvo der vil.

Jeg beskriver her Grønlænderne saaledes, som jeg har truffet dem. Mueligen har Pluraliteten af Europæernes høist lastværdige Forhold ogsaa i denne, som i saa mange andre Henseender, havt sørgelig Indflydelse paa Grønlændernes Tænkemaade. Thi blandt Colonisterne (og disse have igien deres Forgiængere, som fra en mere ophøiet Plads lyse for dem med deres Exempel) hører det til Dagens Tone at lee Præsten ud og parodiere hans Foredrag. Jeg har ved Holsteinsborg hentet min Overbeviisning i dette Fald. Ved Godthaab er jeg dog, Gud ske Tak! fri for Sindskrænkelser af dette Slags. Men Godthaabs Grønlændere tænke og handle alligevel som alle de andre, der til deres Forkiælelse og visse sædelige Fordærvelse staae sammenpakkede ved Colonierne, og disses Navn er legio. I de sydligste Egne af Grønland, hvor europæisk Oplysning og europæiske Laster endnu ikke har rakt hen, der — det skiærer mig i Hiertet, at jeg som Lærer maa sige det — kun der findes endnu Naturens ufordærvede Børn.

6. Da Galeasen Sælhunden i Dag forlod vor Havn, og alle de Danske indtil sildig paa Dagen fulgte den til Søes, blev ingen Gudstieneste holdt.

13. For nogle Grønlændere, som sidstafvigte 8de an-

kom hertil fra Holsteinsborg, for at gaae tilbage til Fride-richshaab, har jeg i Dag prædiket over Dagens Evange-lium. Ogsaa paa tvende af Catechet-Formanden hiemme-døbte Børn confirmerede jeg Daaben. De danske Colo-nister vare alle fraværende paa Brænde-Togt.

15. Fødte Pigen Bolette Ravn en Slegfreddatter. Oberassistent Platou er Faderen; thi Bolette, som nu alle-rede anden Gang er kommen saaledes afsted, var, efter Grønlands Skik og Brug, allerede i 2 Aar hans erklærede Favoritinde. Saadanne Exempler stifte, desværre! intet Godt. Endnu en Pige, Bertheline — en Datter af den gamle, virkelig agtværdige Baadsmand Mads Lund — er høist frugtsommelig. Som Barnefader har man angivet mig den gifte Blanding Lars Albrechtsen. Da jeg forleden gav denne snavs Karl en velfortient Irettesættelse, var han næsviis nok til at svare: »Tal til Moder først; jeg træder kun i hendes Fodspoer.« (Moderen er nemlig og var allerede, medens hendes afdøde Mand levede, Favoritinde hos en Europæer). Saa lidet kan en Missionair udrette, bundne ere Hænderne paa ham, naar hans egne Lands-mænd ligesom kappes om at lægge ham Hindringer i Veien ved stedse at foregaae de mindre oplyste og i høieste Grad sandselige Grønlændere med slette Exempler.

24. 2 grønlandske Familier ere i Dag hiemkomne. De øvrige ventes dagligen.

25. Kom atter nogle grønlandske Familier hiem fra Reenjagt. Uagtet de, formedelst det vedvarende vaade og stormende Veirligt, have havt en besværlig Jagt og ikkun faaet liden eller ingen Nytte af de skudte Dyr, ville de dog alle snart igien afsted til Ameralik-Fiorden. Deres Dræbelyst maa ret være heftig.

27. Prædikede jeg for Grønlænderne over Dagens Evangelium. Efter Prædikenen holdt jeg offentlig Cate-chisation med Ungdommen, for at giøre deres Forældre og Paarørende opmærksomme paa, hvor meget de tabte i Kundskaber ved et saadant omflakkende Liv. Fra Chor-

Dørren holdt jeg efter Catechisationen en lille Tale, hvori jeg gav de Unges Forældre eller dem, der staae dem i Forældres Sted, nogle velfortiente men dog kiærlige Irettesættelser. Det er vist nok atter en Draabe henkastet i det store Verdens Hav.

September.

9. Skiøndt den hele Godthaabske Ungdom endnu ikke er samlet, har jeg dog i Dag begyndt min sædvanlige Løverdags Underviisning.

11. Kom alle Grønlænderne fra Udstædet Napparsok i Nye-Sukkertoppens District hertil paa deres Hiemreise fra Reenjagten. Deres Hensigt var at ville communicere, et Ønske, som jeg desværre! ikke kan opfylde formedelst Mangel paa Viin, som ikke udsendtes i Aar. Vel medbragte Skipperen nogle Flasker Madera, som jeg, — hvad de ogsaa skulde kostet — gierne havde købt; men andre havde allerede før jeg prænumereret. Thi ved Godthaab har man Grønlænderinder, som blive syge, naar de ikke hver Dag faa Viin og Kaffe.

17. Prædikede jeg for Grønlænderne over Eph: 5, 3 og 4 V., foranlediget af det i en høi Grad utugtige Forhold, som saa mange blandt Godthaabs Mandfolk og Fruentimmer giøre sig skyldige i.

18. Hiemkom først alle Udstædet Sartloks Grønlændere fra Reenjagten, som nu har varet siden Slutningen af Juni Maaned.

19. Catechiserede jeg med Ungdommæn fra Sardlok. Den samme Klage, som jeg saa ofte har ført over den fra Reenjagten hiemkommende Ungdom, har jeg atter her Aarsag at føre. Alle Grønlænderne fra Napparsok reiste i Dag hiem.

20. Reiste alle Sardloks Grønlændere hiem.

Hr: Bergraad Giesecke hiemkom fra sin Sydreise og medbragte Brev fra min Kone. Gid det dog gaae hende og de smaa Uskyldige vel!

October.

10. Vi have nu daglige Exempler paa, at Misfor-
nøielsen høiligen tiltager blandt Grønlænderne, fordie de
intet kunne faae for deres Penge ved Handelsstæderne,
som nu ere aldeles blottede. Den nærmeste Følge heraf
er, at de aldeles ikke ville modtage de af den kongelige
grønlandske Handel for 4 Aar siden indførte Credit-Sedler,
som de dog forhen have agtet meget høit, da de ved et-
hvert Handelsstæd i Landet kunde vexe disse Papir-Penge
mod Varer. Nu sige de, som sandt er: »vi foragte en
Lap Papir, thi den er os nu til ingen Nytte, og det er
saare uvist, naar vi igien kunne faae noget for den.« Meget
tungt er dette for Europæerne, især for dem, som have
Grønlændernes Tieneste nødig til Reiser. De tør nu aldeles
ikke tænke paa at præstere præstanda, hvad Reiser angaaer,
thi Grønlænderne ere virkeligen nu langt fra saa tienstagtige,
som de efter Rygtet forhen have været. Man har nu i
saa høi en Grad forventt Grønlænderen, at han kun tiener
for at tienstes og, som man siger om en vis Menneske-
Klasse blandt de cultiverede Nationer, ikke gjør e et Skridt
uden tilstrækkelig Betaling.

25. Med Expresser fra Friderichshaab har jeg fra
Jessen modtaget Efterretning om, at Pigen Rose Beck,
som i sidste Julii Maaned forlod Godthaab for at begive
sig til sin Broder John Beck ved Friderichshaab, er —
frugtsommelig ved Oberassistent Platou. Hun er saaledes
i eet Aar det andet Offer for denne fæiske Vellystning,
som ubekymret om de sørgelige Følger af hans Vellyst,
følesløs mod de arme Uskyldige, han sætter i Verden til
lutter Armod og Elendighed, suger Honning af enhver
Blomst og forgifter dem alle. Sørgeligt er det, at saadant
taales og taales ved det selv samme Sted, hvor den Mand
boer, der som Øvrighedsperson skulde vaage over Orden
og Sædelighed. Allene derfor burde Platou, efter mit
Skjønnende, underkastes en alvorlig Straf, fordi han har
indladt sig med et Fruentimmer, der, som den hele Beckske

Familie, er beladt med arvet Skurv. Det Barn, som hun nu føder, og alle dets Efterkommere ville altsaa faae samme skrækkelige Syge. Til hvor manges Elendighed har da ikke hiin frække Skiørlevner lagt Grunden!

November.

2. Ved Oberassistent Platou, som i Dag er hjemkommen fra en lille Reise til Garnstedet Kangek, er følgende Fortælling bragt i Circulation: En Grønlænder ved Navn David af Brødre-Menigheden, som boer ved Kangek, og hos hvem tvende danske Colonister vare indlogerede for at passe Garnfangsten, gik forleden fra Kangek paa Besøg til Nye-Herrnhut. Just som han var ifærd med at reise, anmoder en af Colonisterne ham om at medtage et Brev til Kiøbmanden. Han lover det og afleverer ogsaa det medtagne Brev, hvorfor Kiøbmanden gav ham lidt Brød og en Drik Øl. Han rejser nu hjem igien, og vred over, at han ingen større Betaling havde faaet af Kiøbmanden, skal han paa staaende Fod have jaget begge de Danske Mænd ud af sit Huus, og i fuld Forbittrelse sagt dem, hvad der nu var overlagt blandt Grønlænderne, at de nemlig, om Tilførsel af Krudt, Tobak og andre Handelsvarer endnu flere Aar udeblev, vilde myrde alle Europæerne. — Relata refero. — For denne Fortællings Sandhed har jeg intet Beviis. Jeg kiender David som en ganske skikkelig Mand og maa oprigtigen tilstaae, jeg helder mest til den Mening, at en af Colonisterne, som begge, efter det Exempel, deres Foresatte give dem, ere Elskere af Kiønnet, have i Davids Fraværelse søgt at komme til at staae paa en lidt for fortrolig Fod med en af hans Døttre. — Imidlertid skal jeg dog tale med min Ven Hr. Menzel om den Ting. Han vil latteligen komme efter den rette Sammenhæng.

15. Modtog jeg fra Catechet Søren Labansen ved Sardlok den Efterretning, at Sardloks Grønlændere, som tilforn stode paa to, nu have fordelt sig paa tre forskellige Steder. Jeg har derfor, i underdanig Forventning af

det høie Collegii naadige Approbation, seet mig nødsaget til at ansætte en Lærerinde ved det ene Sted med en 1^{Rad.} aarlig Løn.

December.

3. I Følge Embeds-Skrivelse fra Hr. Inspecteur Myhlenphort har jeg i Dag copuleret Formand Frederik Olsen til Pigen Bertheline, som er omtalt under sidst afv. 15de August. Saa godt som det paa den ene Side er, at disse Mennesker, som begge i en høi Grad have været løsagtige, paa en vis Maade komme i Rolighed, saa lidet kan jeg paa den anden Side overtale mig til at ansee dette Ægteskab for tilladeligt, og det af flere Grunde: Frederik er porigenosus. Er nu endog denne Sygdom ikke arvelig, kan den dog lettelig blive arvelig for hans Børn, Børnebørn og saa fremdeles. Betænker man nu blot, at en dansk Colonist ved Navn Beck, som for mange Aar siden er død, er bleven Stamfader til en Mængde Skurvede, som aarligen formere sig — og derhos forestiller sig den Mængde, Frederik kan blive Stamfader for, saa indsees det letteligen, at om nogle Menneske-Aldere vil en tiende eller maaskee større Deel af Landets Indbyggere bestaae af saadanne Elendige. Og sligt burde man dog hellere forebygge end foranledige.

Endnu mere: I Følge en Bestemmelse fra den Kgl. Grl: Handels-Direction, faaer ingen Colonist, som for Alderdom eller Svaghed maa udtræde af Tienesten, Kost; men bliver sat paa en liden Pension, og maa forresten selv sørge for sit og sines Underhold. En Mand med stor Familie er altsaa i dette Tilfælde i en høi Grad ulykkelig. Lad ham endog have voxne Sønner, som ere istand til at forhverve, saa vil det dog falde en saadan Mand, som sit hele Liv igiennem er vant til Europæisk Kost, saare tungt paa eengang at leve paa Grønlandsk Viis. — Desuden ere de Blandinger, hvis Fader er en Europæer, sielden istand til at ernære sig med Kajakken. Thi Mødrene ere sæd-

vanligen saa stolte af den Lykke, de troe at have giort, at de kun tillade de unge Herrer at bruge Kajakken som et behageligt Tidsfordriv, — Faderen sigte saa hvad han vil. Jeg har ofte ærgret mig herover, ofte ivret herimod — uden Nytte.

Endelig har Frederik — for en Colonist — bragt det for vidt i det grønlandske Sprog, og er istand til at indlade sig alt for meget med Grønlænderne og at discutere med dem over enhver Ting, som først falder ham ind. Saadanne Folk burde — ikke engang naar de ere moralsk gode Mennesker — tillades at blive i Landet, thi hvor meget de skade Mission og Handel, er uberegneligt. At Mission og Handel ikke heller profitere ved Blanding-Slægtens Formerelse, troer jeg er indlysende af det ovenfor sagte.

4. Angaaende den under 2den November anførte Affaire imellem Grønlænderen David ved Kangek og 2de af Handelens Folk, har jeg først i Dag haft Leilighed at tale med Forstanderen for Brødre-Menigheden ved Nye-Herrnhut, Hr. Menzel. Han beviiste mig den Artighed at lade David kalde og undersøge Sagen i min Nærværelse. Det forholdt sig aldeles, som jeg formodede, og David er altsaa meget at undskylde, fordie han paa en rask Maade skilte sig af med to saa ubeleilige Giæster. — At have udstødt den ovenfor anførte Trudsel nægtede han vel in totum, men rødmede dog, da den blev omtalt, og dette var tilstrækkelig Grund for Hr. Menzel at give ham en alvorlig Irettesættelse.

1810.

Januarii.

1. Prædikede for den Grønlandske Menighed over Joh: 14, 1.

6. Catechiserede med Ungdommen.

7. Holdt jeg Gudstjeneste for den Danske Menighed og prædikede over 1 Krønik: 29, 10—15.

8. Allerede i en Maanedstid har Trangen blandt Grønlænderne været meget stor. Af Sælhunde gives kun saare faa; og de faa, som af og til sees, kunde de aldeles ikke komme til for den Mængde Iis, som bestandigen driver ud af Fiorden. Dette har ogsaa forvoldt, at Communicationen mellem dette og Udstædet Sardlok en Tidlang har standset. Det værste af alt er, at Grønlænderne ikke alene maa behielpe sig med den allerusleste, ukogte Føde, men endog paa denne haarde Aarets Tid undvære Varme. Af Spæk have de intet; thi Sommeren, hvori de burde indsamle Forraad for Vinteren, hvor Uhæld saa ofte støder til, anvendes til den unyttige Reenjagt. Ved Handelen kunne de intet Spæk faa at laane, da Kiøbmanden, uden at tænke paa, hvad der kunde møde, hiemsendte alt med Skibet Jupiter. Grønlænderne lide saaledes ubeskriveligen af Hunger og Kulde. Paa Handelens Regning kunne de, under nærværende Omstændigheder, ingen Proviant-Uddeling vente, — og vi faa kostnydende Europæere kunne af vor ringe Mund-Portion umuligen undvære noget, uden selv at komme til at mangle. Hvad man desuden kunde give, — naar Forfriskningerne ikke vare saa sieldne, som de i Aar ere, — vilde, deelt imellem saa mange, være det samme som intet. Og dog er jeg forvisset om, at Grønlænderne atter i Sommer, ubekymrede for den kommende Tid, løbe i Flokketal paa Reenjagt..

28. Da vor allernaadigste Konges Fødselsdag i Dag indtraf, har jeg, efter fuldendt Gudstieneste og Prædiken over Dagens Evangelium for den Grønlandske Menighed, fra Chordøren holdt en til Dagens Høitidelighed passende Tale, hvori jeg gjorde Grønlænderne opmærksomme paa de store, faderlige Velgierninger, som 4re af vore høisal: Konger have viist dem, forsikrende dem (om) det samme naadige og faderlige Sindelag hos vor nu allernaadigst regierende Konge — dette Mynster for Europas Fyrster — og viiste de Pligter, der i denne Henseende paa-ligge dem. Efter endt Tale knælede jeg med hele Menig-

heden, og nu opsendte vi vore forenede Bønner til vor fælles Fader for vor elskede Konges Held og Tvillingrigets Frelse.

Februarii.

3. Holdt jeg som sædvanlig Catechisation med Ungdommen. Jeg har dog nu den Fornøielse at mærke, hvorledes de fleste af dem fra den ene Uge til den anden tiltager i Kundskaber. Kunde jeg nu kun være vis paa, at de ikke igen til Sommeren gandske glemme, hvad de nu med megen Flid og Møie lære!

9. Trangen blandt Grønlænderne vedbliver endnu. Vel fanges nu og da en Sælhund saavel her paa Pladsen som ved Nye-Herrnhut, men det forslaaer intet blandt saa mange. Thi hvad der fanges, maa efter gamle Grønlandske Skikke deles hæderligen, og saaledes blive ingen mætte, ingen faae paa eengang saa meget Spæk, at de en heel Dag igiennem kunne holde varmt i deres Huse i denne temmelig haarde Vinter.

Fra Catechet Søren Labansen ved Sardlok har jeg i Dag faaet Brev. Han beskriver mig sin og sin Families sørgelige Forfatning — paa en rørende Maade — og beder mig indstændig, at det maatte tillades ham at faae, i det mindste for en Deel af sin Løn, Proviant til Kiøbs ved Colonien. Jeg fandt Mandens Forlangende overmaade billigt, da man ikke kan fordre, at han som Catechet skal gjøre Tieneste for intet, og de ved den Kongelige Handel indførte Credit-Sedler ere under nærværende Omstændigheder det samme som intet, da der intet kan faaes for dem. Desuden var det en Umenneskelighed, enhver maatte gyse ved, at lade en Familie hungre ihjel, eller i det mindste miste Helbreden ved Hunger, naar man kunde afhjælpe Nøden. Jeg gik derfor strax til Hr. Inspecteur Myhlenphort, paa hvem Alt i denne Henseende beroer. Den gode Mand var saa artig fuldkommen at billige mine Grunde, og havde intet imod, at Søren Labansen fik, efter sit For-

langende, Gryn at købe for en Deel af sin Løn. Jeg var overhovedet uskiønsom, om jeg ikke meddelte Hr. Inspecturen det sandfærdige Vidnesbyrd, at han stedse viiser den største og uegennyttigste Tienstagtighed og Godhed mod Missionens Betiente. Jeg har derfor i Dag med Overbringeren af Sørens Brev for det første sendt ham $1\frac{1}{2}$ Skieppe Gryn. Da imidlertid ald Provianten er uendelig dyr, og Grynene især staae i den uhyre Priis 24 ^{Rdl.} pr. Td., vil den stakkels Mand. endogsaa for sin hele Løn, kun paa denne Maade faae saare lidet.

11. Prædikede jeg for Grønlænderne over Ebr: 12, 5. 6. 7. — Min Hensigt med denne Tale, som jeg efter Evne udførte, var at viise Grønlænderne: »At endog de Gienvordigheder, som den Evige lader komme over os, ere os i mange Henseender høist fordeelagtige« — og derved at opmuntre dem til at bære deres nærværende tunge Kaar med christelig Taalmodighed.

28. Fangede Grønlænderne, efter lang Fasten, 3 Sæl-hunde. Men hvad er dette til saa mange?

Martii.

8. Ankom nogle af Sardloks Grønlændere til Colonien. For at faae Føden og det nødvendige Spæk til deres Lamper havde alle benævnte Udstæds Grønlændere i denne haarde Vinters Tid giort en Reise til den faste Iis i Bunden af Baals-Revier, og der vovet sig til at staae i Telte. Men Forsøget var, desværre! frugtesløst. Forhungrede og forfrosne kom de arme hiem. Nøden er overalt lige stor. Alle se med Længsel Foraarets Komme imøde.

18. Var jeg saa yderlig slet for Brystet, at det var mig aldeles umueligt at holde Prædiken.

April.

3. Nøden blandt Grønlænderne er nu stegen til det høieste. Tvende samfulde Uger har det nu været daglig Storm og haard Kulde fra 12 til $19\frac{1}{2}$ Gr. Stormen og

den megen nyefrosne Iis har gjort det umueligt for Grønlænderne at gaae i Kajak. De hungre og fryse nu meer end nogensinde før, og see ud som vandrende Skygger. Mit Hierte bløder.

7. Catechiserede jeg med Ungdommen. Siden den 28de forrige Maaned er denne blevet forøget med Børnene af 2de talrige Familier fra Sartlok. Disse Grønlændere have taget hertil, da de troede, at Trangen her maaskee var mindre end hist. Men de ere skuffede i deres Haab.

8. Trangen hører nu op, da her er kommet Mængde af Hellefisk.

22. Prædikede jeg for Grønlænderne over Dagens Text. Da Grønlænderne nu haste med at komme til deres Forraad for igien at vederquæge sig lidt efter den i Vinter ustandne Jammer, har jeg i Dag confirmeret den eneste unge Grønlænder, som for i Aar var færdig til Confirmation.

Maii.

14. Fik vi Expresser fra Holsteinsborg og Nye-Sukkertoppen. Med disse modtog jeg fra Catechet-Formændene Jacob og Frederik Berthelsen Efterretning om Missionens Tilstand ved de mig allernaadigst anbetroede Annexer. — Ubeskrivelig tungt er det mig ikke at kunne opfylde saavel Catechet-Formændenes som Grønlændernes Ønske — at komme ufortøvet til dem, saa meget mere, som en stor Deel Embedsforretninger venter mig. Men over Umueligheden kan jeg, som Menneske — ei seire. Jeg har intet ivrigere Ønske, end efter Evne at opfylde Hensigten med min Sendelse til Grønland, og har derfor indtil denne Dag ikke skyet nogen Møie, ikke krympet mig ved nogen Opofrelse, som kunde føre mig Maalet nærmere. Selv i den afvigte Vinter har jeg (thi Vanskeligheden ved i disse Tider, hvor man mangler baade Proviant og Cargaison, at faa Folk til en 112 Miles Reise indsaae jeg fuldkommen) nægtet mig selv den tilvante Opvartning og selv feiet mine Værelser og redt min Seng — for at spare

til Reisen den Proviant, hvormed jeg ellers maatte lønne en Opvarterske. Saaledes er det ogsaa lykkedes mig at spare lidet sammen. Foruden dette har Hr. Inspecteuren paa Handelens Vegne tilladt mig at faae 100 \mathcal{R} Brød paa Regning, saa jeg dog har kunnet byde de Grønlændere, som vilde følge mig, eet Maaltid om Dagen af Europæisk Kost, og har desuden tilbudt dem dobbelt Betaling i Penge mod sædvanlig. Skiondt Reisen saaledes, efter de uhyre Proviantpriser og den dobbelte Betaling i Penge, vil koste mig over 100 Rdl., har dog alt været forgiæves. Efter den udstandne Hunger i afvigte Vinter tænker enhver Grønlænder nu — i det mindste for en Tid — paa at betrygge sig bedre for næste Vinter, og Credit-Sedlerne, som man nu intet kan faae for, foragte Grønlænderne.

Hr. Bergraad Giesecke, Hr. Inspecteur Myhlenphort, Stedets Handelsbestyrer og de ev. Brødre-Missionairer ved Nye-Herrnhut kunne bevidne Ovenstaaendes Sandhed, og fra enhver af disse skal jeg ogsaa forsyne mig med en Attest. Til Catechet-Formand Fredr. Berthelsen skal jeg nu skrive og bede ham, — om muligt — at formaae en eller anden af Sukkertoppens Grønlændere til mod Betaling at afhente mig med sin Baad. Men her befrygter jeg med Grund ligesaa uoverstigelige Hindringer. Thi Hungeren har i Vinter næsten endnu været større i Sukkertoppens District end ved Godthaab. Man har derfor kun liden Grund til at formode, at nogen Grønlænder skulde forsømme Indsamlingen af Sild (deres Nødhielp om Vinteren) for at gjøre en lang Reise, hvis Betaling i Ting, der vare ham tienlige, han maaskee kunde komme til at blive 10 Aar efter, saaledes som Sagerne nu staae. Gud give, at min Formodning maatte slaae feil! jeg fik da et af mine inderligste Ønsker opfyldt, og skulde med ubeskrivelig Glæde tiltræde den lange og besværlige Reise, skiondt min Helbred i det sidste Aar, formedelst min i en frygtelig Grad tiltagende Brystsyge, er saa slet, at jeg kun ved at gjøre Vold paa mig selv er oven Sengen.

Saavel fra Holsteinsborg som Nye-Sukkertoppen har jeg, desværre! atter dette Foraar modtaget ubehagelige Efterretninger om nogle af Europæernes forargelige Levnet med Landets Døtre. Ved Holsteinsborg ere dog Handelens Betiente nu uberygtede, ved Nye-Sukkertoppen derimod synes det, som de sætte en Ære i at foregaae deres Underhavende med skiændige Exempler.

Junii.

22. Kom 2de Konebaade fra Nye-Sukkertoppens District. Med disse fulgte 3 Par for at copuleres, 2 Confirmander og et hiemmedøbt Barn.

24. Prædikede jeg for de nys ankomne Grønlændere over Evangeliet, copulerte 3 grønlandske Ungkarle til 3 Piger, confirmerede 3 Drengene og en Pige, og bekræftede Daaben paa et hiemmedøbt Barn.

29. Nye-Sukkertoppens Grønlændere ere i Dag igien bortreiste. Forgieves haabede jeg ved dem at blive befordret til og fra Nye-Sukkertoppen. De havde ogsaa intet imod at medtage mig, men sagde mig tillige, at de ei ventede at see N: Skkt: førend først i Oktober, da de vilde tilbringe Sommeren i Pessukbik, for at forsyne sig med Sælhundekiød og tør Fisk til Vinteren, som de nu ikke uden Gysen kunne tænke paa, da den sidste Vinters Jammer har gjort dem kloge.

Maatte det kun tillades mig, hvad der nu tillades ved de Reiser i Handelens Ærende, som man bruger Grønlændere til, — det nemlig, at mine leiede Folk maatte faae deres accorderede Løn udbetalt i Proviant, — saa vilde jeg unægteligen, ligesaa vel som andre, faaet Befordring her fra Godthaab. Og virkeligen kunde det medgaaende Proviant-Quantum under nærværende enorme Priser ikke blevet saa betydeligt. Men man siger mig, at Colonierne ere alt for slet forsynede med Proviant til at kunne taale en saadan Udgiwt. Dette forholder sig nu vist nok saa, skjøndt man har seet, at en enkelt Mand med dobbelt

Kost-Deputat har, dette uagtet, taget meer end en heel Ranson paa Regning. Men da jeg hverken er, kan være eller ønsker at være indviet i Coloniernes Mysterier, og jeg desuden qua Missionair, saaledes som Grønland nu er, ansees for et ganske overflødigt Væsen, hvis Indvendinger og Forestillinger ere Raab i Ørken, har jeg ladet mig nøie med Svaret — ad tempus.

30. Kom en stor Deel af Grønlændere hjem fra Forarsfangsten. Af meget gode Grunde maae de i Aar lade Reenjagten fare; thi de mangle — som vi alle — Krudt.

Julii.

21. Kom Inspecteur Motzfeldt fra det Nordre Grønland hertil med 2 temmelig store Fartøier for at hente Proviant. Vi, som før have — efter Sigende — haft for lidt til et Aars Udkomme, faae saaledes endnu mindre. Et uopløseligt Problem er det for os, som boe i det sydlige Grønland, hvorledes man i Disko-Bugten kan trænge til Proviant, da man der har havt i det mindste 4 Gange saa stor Tilførsel som vi. Der burde i denne Henseende engang komme en Regnskabs Dag. Mange vil med mig i den haarde og lange Vinter komme til at lide Mangel, fordie en Legion af grønlandske Skiøger have levet herlighen og i Glæde.

31. Da Hr. Inspecteur Myhlenphort bestemte sig til at gaae paa Embeds Vegne til Colonien Nye-Sukkertoppen i Selskab med Inspecteur Motzfeldt, har jeg med Glæde grebet denne Leilighed for i det mindste at faae mine Functioner ved denne Coloni afgjorte. Til Middag reiste vi.

Augusti.

4. Efter at have døiet meget af Storm og Plaskregn, kom jeg i Dag Kl. 5 Efterm. til Nye-Sukkertoppen.

5. Prædikede jeg for Grønlænderne over Jes: Sir: 4, 2 og confirmerede Daaben paa nogle Børn.

6. Da Colonien Nye-Sukkertoppens Jagt Neptunus

skal efter Hr. Inspecteur Myhlenphorts nyelig udstedte Ordre ufortøvet gaae til Holsteinsborg og derfra igien tilbage til Godthaab, har jeg med ubeskrivelig Glæde benyttet mig af denne Befordring til Holsteinsborg.

9. Kom jeg til Udstædet Akparanit i Nye-Sukkertoppens District.

10. Jeg var saa lykkelig ved Akparanit at træffe 4 grønlandske Familier, som jeg strax besøgte og prædikede over Eph. 4,25. Jeg confirmerede Daaben paa 3 Børn og reiste samme Dag videre.

12. Kom jeg til Colonien Holsteinsborg.

14. Prædikede for den danske Menighed over Coloss: 3, 23—25 og confirmerede Daaben paa et Europæisk Barn.

15. Prædikede for Grønlænderne over Matt: 7, 21 og confirmerede 5 Drengene og 2 Piger i deres Daabes Pagt.

16. Copulerede jeg, i Følge Inspecteurens Tilladelse, Smeden Dahl til Catechet Jac. Berthelsens Datter. Det er skammeligt, at denne slette [Person] skal, efter at have besvangret 3 Piger, faae Tilladelse at ægte den 4de.

18. Tre grønlandske Familier mangle her ved Holsteinsborg. Jeg har paa egen Regning udsendt Expresser Nord og Syd paa for at søge efter dem. Men de ere komne tilbage med uforrettet Sag. Man mener, at disse Familier ere paa Reenjagt, men hvor vides ikke. Jeg er altsaa undskyldt.

19. Prædikede jeg for den Grønlandske og Danske Menighed over Dagens Evangelium. Om Eftermiddagen maatte jeg forlade Holsteinsborg, da Vinden var gunstig, og den Mand, som anførte Jagten, havde den bestemteste Ordre for at skynde sig saa meget som muligt. Jeg havde desværre! intet over Befordringen at befale.

20. Om Aftenen Kl. 5^{3/4} ankret ved Nye-Sukker-
toppen. Jeg var saa lykkelig her at træffe Catechet-Formanden med en stor Deel Grønlændere. Foruden Napparsoks Grønlændere, som vente paa min Hiemkomst ved Godthaab,

mangle 2de Familier, som Fred. Berthelsen ikke har kunnet faae opsøgt.

21. Prædikede jeg for Grønlænderne over Rom. 13, 9 og overhørte Ungdommen, som svarede til mit Haab. Jeg copulerede en Grønlandsk Enkemand og en Grønlandsk Ungkarl til 2 Grønlandske Piger.

22. Prædikede jeg atter for Grønlænderne over Math. Ev. 5, 18—19. 'Jeg confirmerede ogsaa 2 Dreng og 1 Pige i deres Daabes Pagt og bekræftede Daaben paa 3 Børn. Om Middagen maatte jeg reise videre. At jeg ingen Dansk Prædiken har holdt ved Nye-Sukkertoppen, dertil er Aarsagen, at foruden 2 danske Mænd, som var med mig paa Baaden, var kun Assistenten hiemme, og disse vare stedse i Arbeidet med Fartøiets Losning og Ladning. Saaledes har jeg da nu gjort, hvad jeg har kunnet. Vistnok vilde en Foraarsreise været nyttigere, men den betydeligste Deel af de Forretninger, som ventede mig, er dog afgjort, og dermed er jeg under nærværende Omstændigheder tilfreds. Daabens Bekræftelse paa 5—6 Børn staar rigtignok tilbage, men at faae fat paa disse var mig umuligt.

29. Naaede jeg igien Godthaab. Stormen gjorde Reisen meget farlig. Jeg traf her, efter mit Haab, Napoleons Grønlændere.

September.

5. Kom Kiøbmand Astrup og Assistent Monrad hertil med Baaden Libertas. Om Aftenen spiste vi hos Hr. Platou: Smørrebrød og Pandekager.

6. Spist hos mig: Reensdyr-Steg med Tyttebær og Krumkager. Hertil blev drukket gammelt Øl fra forrige Aars November Maaned.

13. Sendt 2 Konebaade til Ameralik efter Brænde.

18. Var jeg saa lykkelig at træffe Leilighed til Ud-stædet Sartlok og tilbage igien. Mine Konebaade kom hiem med god Last.

19. Catechiserede jeg med Ungdommen ved Sartlok og Illuilik og var meget vel fornøiet.

20. Prædikede jeg for Sartloks Grønlændere over Joh. Evang. 16, 13. — Om Eftermiddagen maatte jeg reise tilbage til Colonien, da Handelens Fartøi, som var her i et Ærinde, og som jeg fulgtes med, ikke maatte opholdes. Da jeg ved Sartlok bragte i Erfaring, at Grønlænderne atter til den forestaaende Vinter ville fordele sig paa 3 (Steder), har jeg — i underdanig Forventning af det høie Collegii naadige Approbation — i Stedet for den i Fjor ansatte Lærerinde, ansat Catechet Edvard ved det ene Udstæd med 3 Rdlr. aarlig Løn. Denne Edvard er i Sommer kommet fra Fridrichshaabs District, hvor han forhen har været Catechet, og har fra Jessen medbragt et temmelig fordeelagtigt Vidnesbyrd.

25. Blev Proviantbeholdningen ved vor Coloni optaget. Det saae temmelig mysterieust ud.

October.

5. Reiste jeg paa Brændetogt med Konebaad.

10. Kom jeg først hjem og var altsaa undskyldt, at der den 7nde hujus ingen Gudstieneste holdtes.

15. Gaves der atter Leilighed for mig til at komme til Sartlok uden Proviant-Udgivt, hvorfor jeg med Glæde benyttede den.

16. Catechiserede jeg med Ungdommen ved Sartlok og prædikede for de forsamlede Grønlændere. 17. Kom jeg hjem til Colonien.

25. Catechiserede med Ungdommen. Da jeg nu er saa lykkelig uden megen Vanskelighed at kunne oversætte i det Grønlandske Sprog, og saaledes er mere Herre over min Tid, har jeg bestemt to Dage ugentlig (nemlig Torsdag og Løverdage) til Catechisation med Ungdommen. Og for at undgaae kiedende Tautologie giver jeg mig underdanig herved den Frihed eengang for alle at anføre dette

i den underdanige Forventning, at det derfor ikke vil undgaae det høie Collegii naadige Opmærksomhed.

November.

16. Kom 2de Konebaade med Folk fra Sartlok paa Besøg her til Colonien.

18. Prædikede jeg for Grønlænderne over Dagens Evangelium. (Det var i Dag den stærkeste Storm, jeg nogensinde har oplevet).

22. Reiste Sartloks Grønlændere hiem. Med de faa Unge, som vare med disse Baade, har jeg dagligen læst een og to Timer, eftersom min Tid tillod det, at dog deres Ophold her ved Stedet ikke skulde være gandske unyttigt.

28. Tvende Grønlandske Familier ere i Dag komne fra Sartlok for at overvintre her, da Driviis gjør Fangsten ved Sartlok yderst besværlig og farlig.

December.

11. Reiste jeg med en Leilighed, som just tilbød sig, til Narksak $1\frac{1}{2}$ Miil sydlig for Colonien, hvor 3 Grønlandske Familier i Vinter boe.

12. Efter at have holdt Gudstieneste med Narksaks Grønlændere og overhørt en eneste der værende Dreng, som Moderen selv giver den første Underviisning i Læsning, vendte jeg mod Aftenen tilbage til Colonien.

20. Kom 2de Konebaade med Grønlændere hertil fra Sartlok for at blive her Juulen over.

25. Første Juuledag. Holdt jeg om Morgenens ved Lys Gudstieneste med den Grønlandske Menighed og hen imod Middag prædikede jeg for den Danske Menighed over Dagens Evang.

26. Prædikede jeg for den Grønlandske Menighed over Evangeliet.

30. Holdt jeg Gudstieneste med den Danske Menighed og prædikede over Dagens Evang. Med min allerede i nogle Aar svage Helbred bliver det med hver Dag værre

og værre. Hver Prædiken volder mig nu nogle Dages Blodspytning, og dog har jeg intet Lægemiddel at bruge; jeg har ingen, jeg kan raadføre, ingen som kan pleie mig, om jeg bliver sengeliggende. Min Hustru og mine Smaa ere langt herfra — Gud veed hvor — maaskee i Evigheden. — Sandeligen jeg maatte fortvivle, om ikke min Tillid til det kiærlige Forsyn, som med Viisdom og Godhed uddeler Vel og Vee til sine fornuftige Skabninger, og mit urykkelige Haab om Udødelighed lod mig midt i Sorgens gyselige, rædsfulde Nat skimte en Straale af Haab.

1811.

Januarii.

12. Reiste jeg med en Leilighed, som just tilbød sig, til Sartlok for at besøge den Deel af Menigheden, som opholder sig der, og et Par andre tæt ved liggende Steder.

13. Om Morgenen kom 6 Grønlandske Familier fra Udstæderne Kaniordluk og Illuarmitut til Sartlok. Jeg holdt Gudstieneste i Catechet Søren Labansens Huus og talte over Dagens Evangelium. Med Ungdommen, hvis Fremgang jeg offentlig undersøgte, var jeg i det Hele vel fornøiet. Dog fortienner Catechet Jonas Gabrielsen meest Roes. Efter ham fandt jeg mig meest tilfreds med de Børn, som ere betroede Catechet Edwards Underviisning. Søren Labansen har i nogen Tid været sygelig, og jeg bør troe, at det er Aarsagen, hvorfor de unge, som nyde Underviisning hos ham, denne Gang vare mindre færdige end sædvanlig.

14. Proviandmangel — og den er desværre! nu alt for almindelig og alt for trykkende — har i Dag nødt mig til at vende hjem fra Sartlok, hvor gierne jeg end havde blevet der længere. Men Grønlænderne have i denne Tid selv kun saare lidet, og for en Europæer er det i disse Tider umueligt at opholde Livet med det usle Mundforraad af Brød og Smør, naar han er paa Steder, hvor han intet andet kan faae tillavet.

25. Den under 15de Augusti omtalte løsagtige gifte

Grønlænder Lars Albrechtsen, som i en lang Tid har syntes at leve ordentligen, giver nu igien offentlig Forargelse ved sit yderst slette og tøilesløse Forhold. Han efterstræber næsten ethvert ungt Fruentimmer saavel af denne Mission som af Nabo-Missionen ved Nye-Herrnhut, men især har han i den senere Tid (til stor Græmmelse for hans brave Kone og Pigens gamle, nu virkelig agtværdige Fader) levet i den nøieste og skiændigste Forstaaelse med en Datter af Catechet Paul Andersen. Jeg har givet saavel hende som ham den alvorligste Irettesættelse, og helligen forsikret den sidste, at jeg, den første Gang han igien gav mig Aarsag til Misfornøielse, vilde af hans egne Landsmænd lade ham tildele en drøi corporlig Straf, siden jeg maatte erfare, at Formaninger intet frugtede. — Han angav ellers den gandske besynderlige Grund til Utroeskab mod sin Hustrue, at hun fødte ham lutter Piger. (Hun har nemlig efter 5 Aars Ægteskab skiænket ham 2 Døttre). »Sønner« sagde han, »maa der til for at giøre en gift Grønlænder lykkelig, og da min Kone ingen Sønner vil føde mig, vil jeg heller ikke elske hende alene.« — Jeg forestillede forgieves dette Uhyre, at saadanne Ting staae i Guds Haand, og gientog for mig selv det Løfte ved første givne grundede Anledning at bibringe ham et argumentum ad hominem.

28. Holdt jeg som sædvanlig fra Chors Dørren en Tale for den forsamlede Grønlandske Menighed i Anledning af vor elskede Konges Fødselsdag.

Februarii.

5. Havde jeg nye Fortrædelighed med en ugift Grønlænder fra Sartlok ved Navn Terkild. Han har atter havt uanstændige Hensigter mod et ugift Fruentimmer af den evangeliske Mission. Dog har han roeligen modtaget den Irettesættelse, saavel Hr. Mentzel som jeg har givet ham og oprigtigen lovet Bedring.

28. Grønlænderne begynde atter at lide Nød, og med os Europære seer det endnu værre ud. Vi have netop

det allernødtørftigste Udkomme til førstkommende 30. Junii, og have til den Tid intet andet at vente end Hunger — maaske Hungersdød; thi Grønlænderne, — det har den senere Tids sørgelige Erfaring lært (Godthaabs Grønlændere i det mindste) — lade nu haant om Europæerne og lade dem gjerne hunge ihjel, da de ikke mere ere istand til at tilfredsstille enhver Grønlænders urimelige Ønske. Jeg undres ikke over, at denne af Naturen godmodige Nation er paa mange Steder blevet saa forandret til det værre. Nei, — jeg undres snarere over, at Grønlænderne overhovedet ikke er slettere, end de ere. Gud veed, paa slette Exempler lader man det ikke mangle.

• Martii.

10. NB. En gyselig Kulde!

11. Blev den under 5. f. M. omtalte unge Grønlænder Terkild fundet omkommen ved Siden af sin Kajak, en halv Miil østen for Cölonien, gandske tæt ved Landet. Han blev fundet i en Stilling, som viiste, at han efter at være kængret er sluppen ud af Kajakken og har ved at favne om den svømmet et langt Stykke med den. Det var i Gaar 27 Graders Kulde og den Ulykkeiige er sikkert frossen ihjel. — Efter Grønlændernes Sigende vilde han reist her til Colonien for herfra at gaae paa Fuglefangst, da Mangelen ved Sartlok skal være steget til en frygtelig Høide.

12. Fik jeg Brev fra Søren Labansen, hvori han underretter mig om de arme Sartlokkers ubeskrivelig tunge Forfatning. De have intet at spise, og intet Spæk til Lamperne, hvilket i denne nu i 3 Uger vedvarende overordentlig strenge Kulde er det tungeste. Jeg har af mit ringe Mundforraad hiulpet de arme Mennesker, saavidt jeg kunde, men Catechetens Ansøgning om at faae Proviant for en Deel af sin Løn har vi i Aar ligefrem maattet afviise, da der er den rimeligste Grund til at troe, at Europæerne selv inden sidste Junii ville endog komme til at

undvære de alleruundværligste Proviantsorter. Her holdes ved Godthaab uforsvarligen Huus.

20. Kom Ephraim fra Narksak med sin Konebaad. Da han lovede at befordre mig hiem igien om et Par Dage, tog jeg ikke i Betænkning at følge med ham.

24. Prædikede jeg for Narksaks Grønlændere.

25. Reiste jeg hiem til Colonien.

April.

1. Kom en Konebaad fra Sartlok med nogle unge Mennesker, som ere bestemte til Confirmation. Efter min Formening vare kun 4 antagelige. De øvrige har jeg ugierne maattet viise tilbage. Her paa Pladsen er 4 Confirmander. Blandt disse er rigtignok en Pige ved Navn Inger meget svag; men deels er hun allerede omtrent 19 Aar gammel, deels er hun beviisligen sindssvag. Paul Andersen og jeg har nu i næsten 4 Aar giort os forgieves Umage for at lære hende at læse i en Bog. Bogstaverne, enkelte, kiender hun, men at føie 2 sammen til en Stavelse er hende saa umueligt, som det i dette Øieblik er mig umueligt at spadserere til Danmark. Ved idelig Forelæsning af hendes Landsmænd har hun da endelig lært at opramse ordo salutis, og paa den er hun antagen. Om Hensigten af Alterens Sacramentes Indstiftelse, dets værdige Brug og Nytte har jeg ofte mundtligen underviist hende, ligesom jeg ogsaa skriftligen har optegnet det allervigtigste i denne Materie og paalagt Catecheten, saalænge han er samlet med hende, dagligen og omhyggeligen at forelæse og forklare hende det. — En Besynderlighed ved denne Pige er, at hendes Forstand tager af og til med Maanen. Dette Phænomen kunde maaskee give Physiologerne Anledning til Undersøgelse. Med Confirmanderne fra Sartlok læser jeg nu hver Dag.

14. Første Paaskedag. Gudstieneste for den Grønlandske Menighed.

15. Atter Gudstieneste for den Grønlandske Menighed.

Thi de Danske Colonister ere for et Par Dage siden bortreiste til Fridrichshaab med Assistenten, som er beordret at hente fra Julianehaab Galeasen Sælhunden, som nu er vort eneste Haab.

21. Confirmerede jeg 3 Dreng og 5 Piger i deres Daabes Pagt. Formedelst mit yderlig svage Bryst maatte jeg lade Prædiken være. At holde Confirmations Talerne og examinere i $1\frac{1}{2}$ Time er mig allerede besværligt nok.

22. Den under 25de Januarii d. A. omtalte Pige, Ane Marie Paulsdatter, har jeg for nogle Dage siden copuleret til en brav ung Grønlænder, som tillige er en duelig Fanger. Ogsaa en yngre Broder af hende, som siden han traadte ud af Barndomsaarene har udmærket sig ved Immoralitet og Ulydighed mod velmeente Formaninger, har jeg copuleret til en Grønlandsk Pige, just den samme, som jeg ret længe har ønsket ham forenet med, da hun, foruden den for en Grønlænderinde saa nødvendige Færdighed i Syening, ogsaa er kiæk nok til at kunne holde en saadan Libertiner som hendes nuværende Mand indenfor Velanstændighedens Grændser. Saaledes haaber jeg da nu, at disse tvende Sødskende ikke ville give mig eller mine Naboer, de evangeliske Brødre, mere Aarsag til billig Misfornøielse.

25. Jeg er i Dag — ugieerne kommet efter, at nogle af Landets Indfødte vist ikke mene Europæerne det saa meget vel. Rigtignok var det et Par Blandinger, Sønner af afg. Kiøbmand Hind, som stedse have lagt et slet Sindelag for Dagen, fra hvem de onde Ønsker kom, som vil sees af følgende; og da de andre Grønlændere og Blandinger, som vare tilstæde, alvorligen irettesatte dem, vil og bør jeg troe, at disse Skurke have deres Tænkemaade for sig selv. Men til Sagen. Jeg sad i Kiøbmandens Have med en Bog i Haanden for i Solskinnet at vederquæge mig efter den udstandne Kulde i mine Værelser, men skiultes af Plankeværket, saa jeg ikke kunde sees af en heel Hob Grønlændere, som tæt udenfor arbeidede paa en

Baad, men godt høre alt, hvad de sagde. De talende vare Catecheterne Edvard og Paul Andersen, begge Brødrene Jens og Niels Hind, en Grønlænder Jeremias og en do. Michael. Anledningen til Samtalen gav Edvard ved at fortælle en Drøm, han om Natten havde havt. Og saa være det mig naadig tilladt at indføre enhver især talende:

Edvard: Jeg maa dog fortælle jer hvad jeg drømte i Nat. Det kom mig for, at jeg saae utallige Ravne komme flyvende fra Søen igiennem Skibs-Løbet. Jeg blev forundret og bange, da jeg saae, at den forreste Ravn havde et Menneske-Ansigt, men just som jeg vilde til at løbe, talte han til mig og sagde: »Vær ikke bange! Jeg kommer fra Kablunakkernes Land og skal hilse jer allesammen fra Kablunakkernes Konge.« »Hvorledes gaar det nu Kongen?« spurgte jeg. »Slet«, svarede Ravn, »han sukker og græder baade Dag og Nat, thi Engelskmændene ere alt for slemme, og alle hans Tienere (Undersaatter) lide Nød og Mangel.«

Niels og Jens Hind: »Det var herligt! Det var herligt!«

Paul Andersen: »Siger I saaledes for Spøg eller Alvor?«

Niels Hind: »Jeg for min Part mener det ganske alvorligt.«

Paul: »Er du ogsaa en Christen?«

Jeremias: »Du tænker slet, Niels!

Edvard: »Jeg spurgte fremdeles Ravn, om der kom Skib i Aar?« Han svarede: »Maaskee kommer der Skib, men det er uvist.«

Michael: »De stakkels Europæere! Kommer her ikke snart Skib, vil de alle komme til at hungre ihjel, om vi ikke sørge for deres Underhold.«

Jens Hind: »Jeg giver ikke Europæerne en eneste tør Sild. De havde intet i vort Land at gjøre.«

Niels Hind: »Jeg tænker vist ligesaadan.«

Paul Andersen: »Og I to burde allermindst tænke saa ilde. Eders egen Fader var en Europæer, og I —

netop I have i Betragtning deraf nydt uendelig meget godt af Godthaabs Europæere.«

Niels Hind: »Ligemeget! Gid alle Europæere maatte døe af Hunger.«

Jens Hind: »Ja sandelig! det skulde ret glæde mig.«

Paul Andersen: »Jeg skal fortælle Præsten, hvad I har sagt.«

Edvard: »Og jeg skal bevidne, at Du siger Sandhed.«

Niels: »Præsten har intet med os at gjøre; i vort eget Land ere vi selv Herrer.«

Jeg havde her nok af hvad jeg havde hørt og forlod min Plads ligesaa dybt krænket ved Hindernes Nedrighed, som tilfreds med de andre Grønlænderes gode Tænkemaade, den jeg neppe havde tiltroet dem, saaledes som Omstændighederne her ere.

27. Løb en engelsk Hvalfanger under Land et Par Miil vesten for Colonien. Han fik en Grønlænder ombord og afleverede en eneste Avis, som i Morgen bliver med Expressen afsendt til Kiøbmanden ved Logen Fiskebæset, da han er den eneste her i Syden, der forstaaer det engelske Sprog. Da man først troede, at det var et Dansk Skib, beklagede Hinderne sig meget over, at de ei nu skulle have den Glæde at see Europæerne sulte ihjel. Skibet var fra Perth i Skotland. Uagtet Grønlænderne ved Tegn gjorde Capitainen det meget tydeligt, at vi Europæere ere begyndt at lide Hunger, og søgte at formaae ham til at gaae i Havn for at forsyne os med et og andet, var han dog ikke at formaae, men forsikrede, at her snart maatte komme Danske Skibe.

29. Grønlænderne fabulere nu noget om et Søuhyre saa stort som en lille Øe, om hvilket de troe, at det har forjaget Helleflynderne fra den sædvanlige Fiskebanke, hvor der nu ikke er fiirde Parten saa dybt som sædvanligen, da dette Uhyre ligger der. I denne taabelige Overtro ere de blevne bestyrkede, da den Grønlænder, som den 27nde hujus var ombord hos Engelskmanden, havde maattet vo-

mere efter noget Mattak (Hvalfiske-Svær), som han nød. Strax maatte det nu være Sværet af et af dette Uhyres Unger, som Englænderne vist nyeligen havde fanget. Jeg har søgt at overtude Grønlænderne om det taabelige i denne Formodning, og har ogsaa haft den Glæde, at de fornuftige iblandt dem har ladet sig overtude.

Maii.

2. Expresserne ere i Dag hjemkomne fra Fiskeræset. Den engelske Skibscapitain har blot haft os til Bedste. Avisen indeholdt desværre! slet intet, som kunde givet os enten Oplysning eller Beroeligelse. Vor Uvished er altsaa endnu lige pinende.

3. Uagtet jeg ei indseer, hvorledes jeg paa en lang og besværlig Reise ville kunde opholde Livet med 14 \mathcal{R} Brød maanedlig, har jeg dog gjort mig ald muelig Umage for at formaae en eller anden Grønlænder til at befordre mig til Nye-Sukkertoppen og Holsteinsborg. Jeg har tilbudt en stor Betaling i Penge, og desuden lovet, i Mangel af andre Cargaison-Varer, at dele mine Bordknive, mit Theetøi, mine Fade og Tallerkener, en Deel Skeer og et nyt Sirtses Senge-Omhæng mellem dem, som ville følge med mig. Men — alt forgieves. De sige: »Vi kan ei spise alt dette, og skal vi paa denne lange Reise selv sørge for Underhold, da kan vi umueligen skaffe dig hjem igjen før i September Maaned, og dermed er du ikke tient«. Nei! dermed er jeg visseligen ikke tient, thi med stadig Oeconomie kan jeg med min Proviant kun opholde Livet til 30te Junii. Kiøbmanden lod mig vist nok gierne befordre med Coloniens Fartøi og Folk, hvis det kun paa nogen Maade var mueligt. Men Colonien eier kun et eneste brugeligt Fartøi, og, foruden Tømmermanden og Kokken, kun to arbejdsføre Folk. Disse ere for nærværende Tid ved Friderichshaab, og ville efter Hiemkomsten faae nok at giøre, for at forsyne Inspecteuren og Kiøbmanden med Brændsel, hvoraf begge nu ikke have det allermindste.

Saaledes maa jeg da give efter for den tunge Nødvendighed, og — om Expresser kunne faaes for Handelens Conto — anmode de to nordlige Missioners Grønlændere om at komme til mig hen ad Sommeren, naar Foraarsfangsten er endt.

6. En stor Deel af Grønlænderne ere tilligemed Catechetformanden i Dag reiste til deres Foraarspladse.

11. Reiste Edvard med de øvrige Grønlændere paa Foraarsfangst til forskiellige Steder i Fiordene om Godthaab.

27. Med Expressen, som i Morges afgik til Skalper, har ieg tilskrevet Catechetformand Fr. Berthelsen og indstændigen bedet ham, at han, om mueligt, enten vil formaae en eller anden Grønlænder til at hente mig, eller ogsaa overtale alle til, naar Foraarsfangsten er forbie, at gjøre en Tour herhen, da det er mig umueligt at faae Befordring her. Det forstaaer sig, det første ønskede jeg helst. Samme Anmodning har jeg giort Jacob Berthelsen, Gud veed med hvad Nytte. Jeg frygter alt og haaber intet.

26. Fik jeg med Expressen fra Syden den indstændigste Anmodning fra min Collega, Hr. Jessen, om at forflytte Catechet Jacob Berthelsen til Fridrichshaab, da den nuværende Catechet ikke forstaaer eet Ord Dansk, og en nykommen Missionair saaledes vilde være meget ilde tient med ham. Hr. Jessens Forlangende er saa billigt, at ieg med største Fornøielse vil opfylde det, hvis ieg kun kan blive istand til at faae et dueligt Subject til Ansættelse i Jacobs Sted.

Junii.

2. Med Expressen fra Norden modtog jeg Breve fra Fredrik og Jacob Berthelsen. Den første giver mig intet Haab om at blive afhentet af Sukkertoppens Grønlændere, og den sidste beklager sig meget over Grønlændernes slette Opførsel ved Holsteinsborg. Ubeskrivelig tungt er det mig under disse Omstændigheder at maatte blive hjemme.

3. Storisen har nu saaledes indesluttet vor Coloni,

at vi ikke see aabent Vand. Fra Søen kunne vi saaledes ingen Næring faae. Med Expresser, som med megen Møie og ikke mindre Fare have listet sig hertil fra Sukkertoppen, ved at benytte den Tid, da Strømmen gjorde nogen Aabning i Isen, har jeg erholdt Efterretning fra Catechetformand Frdr. Berthelsen. Alt staaer efter Omstændighederne vel i Missionariatet; men han giver mig desværre intet Haab om, at nogen vil afhente mig. Fra Catechetformand Jacob Berthelsen ved Holsteinsborg har ieg ogsaa modtaget Brev, men ingen videre Underretning, da han — og det er nu Tilfældet med alle i Grønland — gandske mangler Papir.

Julii.

6. Fik vi ved et Par Kajakker, som havde været deels giennem deels over Isen, Efterretning fra Grønlænderne i Fiorden, som vi frygtede skulde alle være omkomne af Hunger. De have dog været saa lykkelige i en liden Aabning, som blev med hvert faldende Vande, at samle godt Forraad for Vinteren.

8. Kom et Par Grønlandske Familier hiem fra Forarsfangst. Den længste Vei havde de maattet gaae over Land, da der giennem Isen var ufremkommeligt.

9. Fik vi ved en forvoven Grønlænder den Efterretning, at der allerede i mere end 8 Dage laae Expresser i Nepisæt-Sundet, 1 Miil Nord for Colonien, med Efterretning om et Skibs Ankomst til Egedesminde i Fior den 2den November. Expresserne turde ikke vove sig over Fiorden for Isen.

11. Fik vi, mod en uhyre Betaling, 2 af Coloniens raskeste Grønlændere til med deres Kajakker og et Par lange Stokke at springe over de drivende Iisstykker til Sundet for at afhente de ankomne Breve, som vi ogsaa rigtig om Aftenen modtog.

Saa inderlig kiært som det end var mig at faae Efterretning om, at min Kone og mine Smaae, efter megen

udstanden Jammer, endelig lykkelig have naaet Fødelandet, saa tungt var det mig dog, nu 3die Aar i Rad ikke at benaades med en Linie fra mine høie Foresatte. Ja dobbelt tungt var dette mig i Aar, da et smerteligt og desværre! nu maaskee ulægeligt Tilfælde i Lungerne (Inflammation eller Kræft) gjør det aldeles nødvendigt for mig at søge den Hjælp i Fødelandet, som jeg her ikke kan faae og dog saa høiligen trænger til. Vi leve nu det allersleste Liv. Ærter, slettere end dem, man sædvanligen forer Sviin med, er siden 30te Junii vort eneste Ophold. For mig er dette især tungt, da jeg virkeligen er meget syg, og desuden ikke har kundet nyde denne Kost uden de allersmerteligste Følger. Og midt i dette usle Liv har det været enhver af Landets Kostnydende dobbelt krænkende at erfare den aldeles urigtige og yderst ubetænksomme Efterretning, som Inspecteur Myhlenphort i Aaret 1809 har meddelt Directionen for den Kgl. Grønl. Handel, og som denne igien, med fuld Tillid til Inspecturens Ord, har ladet publicere i et offentligt Blad til Beroligelse for vore Venner! »Vi skulle have Proviant for 3 Aar« — endnu ere ikke to henrundne, og vi føle allerede alle Mangelens Qvaler.

13. Da den ubevægelige Storiis har i dette Foraar giort mig enhver Reise, endog til de nærmeste Grønlændere, aldeles umuelig, har ieg søgt at anvende Tiden til nyttigt Arbeide hiemme, og har derfor udarbejdet afskrevet og efterladt mig som Inventarier ved Missionen forskellige Taler over Texterne paa de vigtigste Fest- og Helligdage og nogle Leilighedstaler (16 i Tallet). Flere kunde ieg letteligen have efterladt mig, men har med Forsæt ikke vildet, da Mængde af Inventarie-Taler ere for den nyekomne Missionair en sikker Vei til — ikke at lære Landets Sprog.

14. Vi fik en Dag en Efterretning, som vi længe havde ventet, den nemlig — at alle Europæerne syden for os (en gift Kiøbmand og nogle faa gamle Colonister

undtagen) havde indskibet sig paa Galeasen Sælhunden, som sædvanligen ligger ved Julianehaab, for ved en Reise til det første det bedste Land at redde sig fra Hungersdød. De vide intet om Skibets Ankomst, og det, som er kommet med Skibet, er desuden saa ubroderligt deelt, at det sydlige Grønland næsten intet faaer.

25. Kom Hr. Missionair Fleischer med Familie og Hr. Jessen hertil. Hr. Inspecteur Myhlenphort havde med Konebaad ladet dem afhente fra den 9 Mile syden for os liggende Galease.

26. Havde jeg igien den Glæde, paa en eneste Familie fra Sartlok nær, at see den heele Grønlandske Menighed samlet.

27. Hr. Fleischer, som med Kone og Børn i afvigte Vinter har følt alle Hungerens Qvaler, men som nu af Hr. Inspecturen har faaet Løfte om med sin Familie at maatte gjøre en Undtagelse fra de for dette Aar yderlig knappe Bestemmelser for Proviant-Deputaten, har, da han under disse Omstændigheder hverken kan eller vil vende tilbage til Julianehaab, bestemt sig til at blive her, — og ieg, hvis Helbred er aldeles ødelagt, hvis Længsel efter Hustrue og Børn er ligesaa qvælende som billig, har fast bestemt mig til at søge Hielp i Fødelandet, i det beroeligende Haab, at mine høie Foresatte, som alle ere Ægtemænd og Fædre, som vist nok alle levende kunne og ville forestille sig, hvor dobbelt smertelig en hentærende Sygdom maa være, naar endog den mindste Hielp og Pleie nægtes os, ville naadigst holde den bekymrede Mand, den nedbøiede Fader og den lidende Syge et Skridt tilgode, til hvis Undskyldning saa meget taler.

28. Opfyldte mit Embeds sidste og tungeste Pligt ved i en Tale over Apost: Giern: 20, 27—28 at tage offentlig Afsked fra min kiære Grønlandske Menighed ved Godthaab. De vaade Øine og de venlige Haandtryk, hvormed man ved min Udtrædelse af Kirken hilsede mig, vare mig kiære Beviser paa, at jeg forlod en Menighed, hvor

i det mindste enhver veltænkende var min Ven. Herren give nu, at jeg ikke maa have arbeidet forgieves! Han give, at den Sæd, jeg her har udsaaet, engang maa fremspire og bære gavnlige Frugter.

Augusti.

1. Kom Galeasen Sælhunden her paa Havnen.
4. Holdt ieg Afskedsprædiken for den Danske Menighed ved Godthaab.
5. Afleverede ieg Missionens Inventarier til min Collega Hr. Fleischer og modtog hans Qvittering. — Først i Dag, henimod Aften, har ieg modtaget det høie Collegii naadige Skrivelse af 7de Julii forrige Aar. Ved en derværende Kiøbmands Uefterrettelighed var den største Deel at Papirerne blevet overliggende. Saa giennemtrængt ieg end føler mig af den inderligste Taknæmmelighed mod det høie Collegium for den mod mig og mine udviste Naade og Bevaagenhed, er det mig dog under nærværende Omstændigheder i mangfoldige Henseender umueligt at opgive den Beslutning, ieg har fattet. Den tungeste Nødvendighed tvinger mig til at vælge et Middel, som visseligen er forbundet med den yderste Fare. Thi nu skal den meget lille og svage Galease Sælhunden hiemgaae for at bringe saa mange Tærere som mueligt fra det yderlig forurettede søndre Grønland. Inspecteuren er nødsaget til at føie denne vovelige Foranstaltning, da Skibet Freden, som ellers skulde hiembragt en stor Deel Kostnydende, har forladt Landet, førend man fra Syden kunde gjøre Transport formedelst den frygtelige Storiis. Med dette lille og svage Skib, som anføres af en eneste Mand, der vel har nogen Theorie, men aldeles ingen Praxis som Navigateur, vover nu ieg og 12 andre at søge vor Redning. — Jeg vovede det, ved den Gud jeg dyrker! ikke, om ieg ikke paa den ene Side fandt det at være ligesaa nødvendigt for min Helbred, som ieg paa den anden Side anseer det for en absolut Pligt mod mine Umyndige at sørge for mit Livs Redning.

8. Gik jeg ombord paa Galeasen Sælhunden.

11. Fik vi ombord den sørgelige Tidende, at en gift ung Grønlænder og en 9 Aars Dreng, der begge laae fiskende i Kajak tæt inde ved Coloniens Strandbred, vare knusede af et lisstykke.

13. Forlod vi Colonien Godthaab.

20. Kom vi efter meget udstaaet Ondt, som idelig Storm forvoldte os, paa en Havn ved Colonien Holsteinsborg, hvor vi skulde indtage Proviant og Brænde. Skiøndt vor Capitain havde lovet for min Skyld at anløbe Colonien Sukkertoppen, var det ham dog formedelst Storm og Taage aldeles umueligt. Men ieg har temmelig vis Formodning om, at Hr. Inspecteur Myhlenphort vil til Efteraaret besøge denne Colonie, og i saa Fald vil Hr. Fleischer i hans Selskab letteligen kunne komme did. Catechetformand Jacob Berthelsen traf ieg paa Dødsleiet og aldeles forvirret paa Forstanden. Skiøndt han skal være noget i Bedring, er der vist kun lidet Haab til Livet.

22. Overhørte jeg Ungdommen, som ved Jac. Berthelsens langvarige Sygdom var gaaet jammerligen tilbage i Kundskaber. Om Aftenen holdt jeg Bøn med Grønlænderne.

23. Kastede ieg Jord paa en 4 Aars gammel Dreng, confirmerede 1 Dreng og 2 Piger i deres Daabes Pagt, copulerede 2 Par og bekræftede Daaben paa 6 hiemme-døbte Børn.

24. Holdt ieg Afskedsprædiken for den Grønlandske Menighed. Efter foregaaende Forberedelses Tale commu-nicerede de fra i Gaar anførte Confirmerede og de øvrige Communicanter i Menigheden paa nogle faa borte-værende nær.

25. Holdt jeg Afskedsprædiken for den Danske Me-nighed og uddelte Sacramentet til den.

Her ender Dagbogen.
